

TYÖTURVALLISUUDEN ITSEARVIOINTI

(Lähde: Esimiehen työsuojeluopas -työkirja, Työturvallisuuskeskus)

Tarkastelukohde	Heikko taso (0-1 pistettä)	Keskimääräinen taso (2-3 pistettä)	Hyvä taso (4-5 pistettä)
Työturvallisuus tänään	Työ on riskialtista: Tapaturmia sattuu usein. Työ on fyysisesti tai henkisesti kuormittavaa. Sairauslomat ovat yleisiä. Henkilöstön vaihtuvuus on nopeaa. Ristiriitoja on paljon. Turvallisuusparannuksiin on vaikea saada rahaa.	Työ ei ole vaarallista: Vakavat tapaturmat ovat harvinaisia, pieniä tapaturmia sattuu toisinaan. Työn rasitukset ovat kohtuullisia. Ristiriidat sovitaan tarvittaessa.	Työ on turvallista: Tapaturmia ei juuri satu: Työ on kevyttä ja viihtyisää. Työntekijät ovat tyytyväisiä. Ristiriitoja on vähän. Vaihtuvuus on vähäistä.
Pisteet:			
Turvallisuus tavoitteena	Turvallisuutta ei tavoitella: Keskitymme työn tekemiseen. Tutkimme tapaturmat ja ryhdymme tarvittaessa toimenpiteisiin, mutta muuten emme suunnittele turvallisuutta.	Turvallisuutta toivotaan: Pidän huolta perusasioista. Jos ongelmia esiintyy, ne ratkaistaan. Turvallisuus on tärkeä asia, mutta jää usein muiden asioiden jalkoihin.	Turvallisuutta kehitetään: Haluan, että työ tehdään turvallisesti ja ilmaisen haluni. Yritän itse näyttää esimerkkiä. Pyrin suunnittelemaan asiat jo ennakoon, ennen kuin ongelmia syntyy. Pylimme arvioimaan vaarat ja riskit jo ennakoon.
Pisteet:			
Työn valvonta ja asenne ongelmiin	Virheitä peitellään: En yleensä sekaannu, jos työntekijät haluavat itse toimia typerästi. Ei meillä ole merkittäviä ongelmia. Kun ongelmia on, ne hoidetaan vaivihkaa pois. "Tapaturmat" johtuvat yleensä yksilöistä.	Virheet hyväksytään: Hyväksyn vääriä toimintatavat vain silloin, kun oikeita työtapoja ei voida noudattaa. Tapaturmat tutkitaan ja onnettomuuksien uusiutuminen pyritään estämään. Ongelmien pohjalta tehdään parannusehdotuksia, mutta ne jäävät usein toteutumatta. Syyllisille huomautetaan asiasta.	Virheisiin varaudutaan: En hyväksy väärää toimintatapoja vaan puutun virheisiin heti niitä havaitessani. Selvitän töihin liittyvät vaarat etukäteen ja yritän ratkaista ongelmat jo ennakoon. Haluan estää inhimilliset virheet suosimalla hyvää tekniikkaa. Ongelmista tiedotetaan kaikille työntekijöille.
Pisteet:			
Työsuojelun yhteistoiminta osastolla	Ei yhteistoimintaa: Työntekijät eivät ole kiinnostuneita turvallisuusasioista. Työntekijöiltä ei kannata kysellä, koska he alkavat heti vaatimaan mahdottomia. Aktiiviset ehdottelijat saisivat kyllä keskittyä töihinsä.	Lisääntyvää yhteistoimintaa: Työsuojelusta keskustellaan osaston kokouksissa tarvittaessa. Työhön suoraan liittyvissä asioissa kysytään tarvittaessa myös työntekijöiden mielipidettä. Asioista ei aina tarvitse riidellä. Kun asiat sovitaan yhdessä, ei tule ristiriitoja.	Luottamusta: Työsuojelu on yhteinen asia! Haluan aina antaa alaisilleni mahdollisuuden vaikuttaa meneillään oleviin parannuksiin ja muutoksiin. Yhteistoiminta on luontevaa ja spontaania eri tasoilla. Turvallisuusasioista keskustellaan säännöllisesti sovituissa palaverissa.
Pisteet:			

Tarkastelukohde	Heikko taso (0-1 pistettä)	Keskimääräinen taso (2-3 pistettä)	Hyvä taso (4-5 pistettä)
Suhde edustajiin ja asiantuntijoihin	Määräyksiä vaikea hyväksyä: En mielelläni keskustele luottamusmiesten ja työsuojeluihmisten kanssa. En pidä siitä, että ulkopuoliset sotkeutuvat tapaan hoitaa turvallisuutta. Olen joskus huolissani oikeudellisesta vastuustani.	Lakia halutaan noudattaa: Haluan, että minulle kerrotaan, kuinka pitäisi toimia. Uskon, että luottamusmiehille ja turvallisuusihmisille kannattaa kertoa asioita jo ennakkoon, jotta vältetään ristiriidat.	Laki on vähimmäistaso: Haluan pitää hyvät suhteet luottamusmiehiin ja turvallisuusihmisiin, koska uskon, että he voivat auttaa minua tavoitteissani. Kun tekee parhaansa, ei tarvitse pelätä vastuukysymyksiä.
Pisteet:			
Työohjeet	Ohjeet epämääräisiä: Jos jotain on tarvinnut sopia, on asia sovittu suullisesti ja kerrottu kaikille. Kirjallisia ohjeita ei ole, tai sitten ne ovat löydettävissä vain jostain arkistosta ja saattavat olla osin vanhentuneita.	Ohjeita kerätään: Tärkeimmät työ- ja turvaohjeet on kirjoitettu ylös. Koneiden ja laitteiden ohjeet ovat tallessa ja saatavilla.	Laadukas järjestelmä: Kaikista töistä on päivitetty työohjeet, joissa otetaan kantaa myös turvallisuuteen. Työohjeet ovat kaikkien saatavilla, ja tärkeimmät määräykset näkyvät työpaikalla. Työohjeet ovat työntekijöiden ymmärtämällä kielellä.
Pisteet:			
Perehdytys	Heti töihin: Ei meillä tarvita erillistä perehdytystä, koska työssä oppii kuitenkin parhaiten. Luotan ammattikoulutukseen. Aina saa kysyä, jos ei osaa jotain.	Tutustumista: Tutustutetaan yritykseen. Kerrotaan, keneltä kysyä mitään. Näytetään perusasiat. Selvitän uuden henkilön ammattitaidon, ja jos puutteita on, järjestetään mahdollisuus oppia. Oppimista ei kyllä valvota.	Perehdytystä: Suunnittelen jokaiselle uudelle henkilölle kunnollisen perehdytysjakson. Opetamme ammattimiehetkin tekemään työt oikein, niin kuin meillä vaaditaan. Seuraan henkilökohtaisesti oppimista. Oppeja kerrataan säännöllisesti.
Pisteet:			
Työympäristö ja tekniikka	Ei hyödynnetä: Suojalaitteita ja suojaimia ei juuri ole totuttu käyttämään, kun ne haittaavat työtä. Kaikki turhat turvalaitteet riisutaan tai ohitetaan koneista. Jos joku kuitenkin haluaa suojaimia, niin valikoin yleensä halvimmat.	Turvalaitteet sallitaan: Turvalaitteita ja suojaia ei saa poistaa. Irrotetut turvalaitteet ja suojat kiinnitetään takaisin havaittaessa. Uusia turvalaitteita ja suojarakenteita asennetaan tarvittaessa. Perussuojaimia on tarjolla.	Turvalaitteita kehitetään: Kehitämme turvalaitteita tarvittaessa myös itse, mikäli arvioimme suojausten puutteelliseksi. Hankimme vain konepäättökseenmukaisia (CE-merkittyjä) koneita. Suojainvalikoimamme on laadukas, kattava ja monipuolinen. Myös varaosia ja suojainten huolto- ja säilytyspaikat on järjestetty. Suojainten käytöstä on sovittu. Valvon, että suojaimia käytetään.
Pisteet:			

Tarkastelukohde	Heikko taso (0-1 pistettä)	Keskimääräinen taso (2-3 pistettä)	Hyvä taso (4-5 pistettä)
Alihankinta ja toiminta yhteisellä työmaalla	Ristiriitaista tai irrallista: Jokainen vastaa omasta osastaan, ja tarvittaessa kerrotaan ongelmista tilaajalle. Alihankintatyössä täytyy voida vähän joustaa säännöistä, koska kilpailu on kovaa.	Valvottua toimintaa: Alihankijat pitää perehdyttää tilaajan toimintatapoihin. Alihankinnassakaan ei hyväksytä väärää toimintatapoja ilman erityistä syytä. Ongelmista voidaan keskustella suoraan kaikkien alueella olevien kesken.	Vastuullista yhteistyötä: Turvallisuuteen liittyvät toimintatavat sovitaan ennakkoon ja niitä valvotaan. Alihankkijoille hankitaan kattava perehdytys. Suosimme alihankkijoita, jotka ovat suorittaneet työturvallisuuskortin. Ongelmista ja riskeistä keskustellaan säännöllisesti järjestettävissä tilaisuuksissa ja päätökset pyritään tekemään yhdessä.
Työterveyshuolto ja työhyvinvointi	Sairaanhoitoa: Työterveyshuoltoa ei näy työpaikalla. Sairauslomien aiheuttavat ristiriitot. Tasa-arvo, ikäjohtaminen ja ilmapiiri ovat aiheita, joista ei haluta keskustella.	Työpaikkaselvityksiä: Työterveyshuollon kanssa on sovittu yhteistyöstä ja esim. työpaikkaselvityksistä. Sairauslomista ei riidellä. Alaisten terveys on minulle tärkeä asia, muutenkin kuin sairauslomien vuoksi. Ilmapiirin merkitys työhyvinvoinnille tunnetaan ja siitä pyritään huolehtimaan.	Läheistä yhteistyötä: Yhteistyö työterveyshuollon kanssa on monitahoista ja toimivaa. Pyrimme kehittämään työn terveellisyttä ja ergonomiaa. Pyrimme huolehtimaan henkilöstön hyvinvoinnista ja
Pisteet:			
Pisteet yhteensä:			

Yleisesti pistearvoja voi tulkita seuraavasti:

Kokonaispisteet 0-15	Kokonaispisteet 16-35	Kokonaispisteet 36-50
Työturvallisuus on puutteellista. Mikäli pisteet ovat hyvin alhaiset, on todennäköistä, että kehitystyö vaatii paljon ponnisteluja. Vanhoillisista asenteista on usein vaikea luopua, mutta näyttämällä itse esimerkkiä se onnistuu kyllä.	Työturvallisuus on keskitasoista. Perusasiat ovat kunnossa, mutta toimintaan liittyy edelleen suuria riskejä. Toiminnan heikkouksiin tulee puuttua siten, että mietitään uusia keinoja lähestyä ongelmia.	Työturvallisuustoiminta on pitkälle kehittyntä. Turvallisuuteen pyritään aktiivisesti ja tuloksia tullaan varmasti saamaan. Heikoimpia kohtia ja mahdollisia sokeita pisteitä tulee aktiivisesti kehittää, etteivät ne koidu turvallisuuden kompastuskiviksi. Jatkuvan parantamisen edellytykset ovat olemassa.